

Utdrag ur Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll 2026-02-02**§ 14****Svar på remiss av PM - Justerad beräkning av administration i
kostnadsutjämnningen för kommuner (KS/2025:502)****Kommunstyrelsens beslut**

1. Kommunstyrelsen ställer sig bakom StorSthlm:s förslag till yttrande gällande justerad beräkning av administration i kostnadsutjämnning för kommuner.
2. Beslutet justeras omedelbart.
3. Yttrandet skickas till finansdepartementet.

Beskrivning av ärendet

Upplands Väsby kommun är en av de kommuner som fått det nya förslaget på remiss från finansdepartementet. StorSthlm har valt att frivilligt svara på remissen och Upplands Väsby ställer sig bakom deras remissvar. I bifogat PM från finansdepartementet föreslås ändringar i tillägget för administration i kostnadsutjämnningen för kommuner inom det kommunalekonomiska utjämnningssystemet. Förslaget innebär att tillägget i högre grad ska gå till de mest glesbefolkade kommunerna, samtidigt som befolkningsmässigt mindre kommuner även i fortsättningen ska få ersättning för merkostnader för administration. Syftet med förslaget är att låta modellen för tillägg för administration i kostnadsutjämnningen även i fortsättningen vara enkel, samtidigt som den inte ska riskera att bidra till en kommunindelning som inte är hållbar på lång sikt.

Tillägg för administration föreslås utgå från en indelning av kommunerna i grupper utifrån folkmängd och invånardistans. I indelningen av kommuner i grupper införs ytterligare en gräns för invånardistans på 700 meter och den nedre gränsen för folkmängd höjs från 8 000 till 10 000 invånare. Vidare föreslås att ersättningsbeloppen ska justeras och anges i 2022 års prisnivå. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

StorSthlm och Upplands Väsby är positiva till ett utjämnningssystem men avvisar flera av de i den större utredningen föreslagna förändringarna eftersom de riskerar att skapa felaktiga

Kommunstyrelsen

incitament och öka omfördelningen på ett sätt som slår hårt mot Stockholmskommunerna. De vill i stället ha en ny, enklare och mer behovsbaserad utjämning som stärker tillväxtincitamenten.

Huvudpunkter:

- Regeringens avståndstagande från den regressionsbaserade modellen är positivt.
- Administrationsersättningen bör baseras på varje kommuns eget löneindex, inte rikssnittet.
- Dubbelkompensation för svagt befolkningsunderlag bör tas bort.
- Löneindex måste uppdateras om kostnadsutjämningen revideras.

Övergripande budskap:

StorSthlm varnar för att regeringens och utjämningskommitténs förslag kan skapa stora snedvridningar, öka omfördelningen kraftigt och försämra Stockholmskommunernas ekonomiska förutsättningar, och efterlyser därför en mer genomgripande och rättvis översyn.

Ekonomiska konsekvenser för Upplands Väsby kommun

Förslaget om justerad beräkning av administration i kostnadsutjämningen för kommuner kan påverka Upplands Väsby kommun på följande sätt:

- Enligt promemorian kommer Upplands Väsby kommun inte att få något tillägg för administration, eftersom kommunen har en folkmängd på över 50 000 invånare och en invånardistans som understiger 350 meter.
- Kommunen kommer dock att bidra till finansieringen av tillägget för administration till andra kommuner, med 68 kronor per invånare, vilket är en minskning med 1 krona jämfört med nuvarande system.

Detta innebär att Upplands Väsby kommun inte kommer att få någon direkt ekonomisk fördel av förslaget, men kommer även i fortsättningen att bidra till att finansiera tillägget för administration till andra kommuner. Det är dock viktigt att notera att förslaget syftar till att skapa en mer rättvis

Kommunstyrelsen

och hållbar kostnadsutjämning för kommuner, och att Upplands Väsby kommun kan ha nytta av en mer stabil och förutsägbar ekonomisk situation på lång sikt.

Kommunstyrelsen

Barnrättsperspektivet

Nej, inte i detta ärende.

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen ställer sig bakom StorSthlm:s förslag till yttrande gällande justerad beräkning av administration i kostnadsutjämning för kommuner.
2. Beslutet justeras omedelbart.
3. Yttrandet skickas till finansdepartementet.

Ordförandens förslag till beslut

Enligt kontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Finansdepartementet Fi2025/02010

Beslutsunderlag

1. Svar på remiss av PM Justerad beräkning av administration i kostnadsutjämningen för kommuner
2. Justerad beräkning av administration i kostnadsutjämningen för kommuner